

Haalt Milieukeur 2014?

Met veel tromgeroffel geïntroduceerd, maar het enthousiasme bij kwekers én de markt lijkt af te nemen

Dit vakblad merkte de verminderde populariteit van Milieukeur begin dit jaar op een bijzondere manier: in 2011 en 2012 stond in Boomzorg een aparte pagina met kleine advertenties van

Frans Pladdet, voormalig productmanager AgroFood bij SMK.

Milieukeur-kwekers. Dit jaar waren deze advertenties ineens veel minder populair. Veel kwekers meldden dat er weinig gevraagd werd naar Milieukeur, terwijl hun investeringen in duurzame maatregelen wel aanzienlijk zijn. Een belangrijk aspect is ook het vertrek van Frans Pladdet bij SMK. Pladdet was verantwoordelijk voor de inhoudelijke invulling van Milieukeur. Duurzame Boomkwekers Nederland (DBN), waar veel Milieukeur-kwekers in Nederland bij zijn aangesloten, laat bij monde van Harm Horlings weten dat SMK in gesprek is met DBN over de toekomst en de rol van het Milieukeur-certificaat daarin.

Dalende vraag

Wanneer Boomzorg rondvraagt bij een aantal Milieukeur-kwekers, blijkt Milieukeur inderdaad minder draagvlak te hebben dan een paar jaar geleden. Ronnie Verduijn, coördinator bij Milieukeur-kweker A. van Casteren Tilburg (Gebr. Van Esch Holding), geeft aan dat de populariteit tanende is. Daar zijn volgens hem meerdere redenen voor: 'Het kan zijn dat het door de crisis minder aantrekkelijk is om Milieukeur te eisen.

Het thema van 2008 en 2009 was de verplichting voor overheden om in 2010 duurzaam in te kopen. In de markt leidde dat tot de nodige wedijver tussen de verschillende keurmerken die dat zouden moeten borgen, waarbij Milieukeur als winnaar uit de bus kwam. Inmiddels is van dit aanvankelijke enthousiasme niet veel meer te merken. Het certificatieschema Milieukeur Boomkwekerijproducten dreigt bij Stichting Milieukeur (SMK) aan de laatste mem te komen hangen, kwekers zijn minder enthousiast over hun deelname en de afnemers zijn door bezuinigingen op openbaar groen met heel andere dingen bezig.

Auteur: Santi Raats

Daarnaast kan Milieukeur een beperking inhouden op beschikbare soorten en maten. Tenslotte vermoedt Verduijn een verminderde bewustzijn op het gebied van duurzaamheid. Door de crisis is de laagste prijs nog meer bepalend geworden. De verminderde vraag heeft voorsnog geen invloed op de Milieukeur-koers die het bedrijf vaart. Verduijn: 'Wij blijven onder Milieukeur kweken omdat we daarin geloven en alles willen kunnen leveren. We hebben altijd Milieukeur-opdrachten, ook al zijn dat er minder. Wij raken niet in paniek.'

Boomkwekerijproducten als onderdeel

Petra Remeeus reageert namens SMK. Zij heeft het stokje van Frans Pladdet overgenomen en is nu productmanager Agro/Food bij SMK. Ze wil benadrukken dat het in dit artikel niet gaat om het voortbestaan van het gehele keurmerk SMK, maar om een onderdeel daarvan. 'De core business van SMK is om voor het ministerie van VROM duurzame productie te stimuleren met ons keurmerk. Het certificatieschema Milieukeur Boomkwekerijproducten is een onderdeel van in

Harm Horlings, commercieel directeur bij M. Van den Oever Boomkwekerijen en voorzitter Duurzame Boomkwekers Nederland (DBN).

Eric van Kempen, Milieukeur-kweker.

Dik Mulder, boombeheerder stadsdeel Westerpark, Amsterdam.

totaal 43 Milieukeur productgroepen.'

Duurzaamheid zit tussen de oren, of niet

Wim Bekkers, groenbeheerder van Schijndel, een gemeente die duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan, koopt weliswaar altijd Milieukeur in, maar herkent de argumenten van Verduijn van Milieukeur-kweker A. van Casteren wel degelijk. Voor Schijndel staat Milieukeur en duurzaamheid echter niet ter discussie. Bekkers: 'Bij ons zijn de Milieukeur-'inkooppaden' ingesleten. Wij kennen de marktprijzen van de traditionele kwekers zelfs al jaren niet meer. Maar dat is niet van de ene op de andere dag gebeurd', legt Bekkers uit. 'Een duurzaamheidsmentaliteit komt tot stand door veel aandacht en moeite. Aandacht is vervolgens net zo belangrijk voor de instandhouding van die mentaliteit. Je mag als gemeente daarin niet verslappen. Als duurzaamheid niet tussen de oren zit, dan kan het enthousiasme voor een keurmerk snel afnemen als er een nieuwe persoon op de functie inkoop terechtkomt. Zeker wanneer er minder budget beschikbaar is.'

'Als duurzaamheid niet tussen de oren zit, dan kan het enthousiasme voor een keurmerk snel afnemen als er een nieuwe persoon op de functie inkoop terechtkomt.

Zeker wanneer er minder budget beschikbaar is.'

Teleurstelling bij kweker

Eric van Kempen, eigenaar van Boomkwekerij M.F. van Kempen & Zn BV, behoorde in 2008 tot de eerste kwekers die onder Milieukeur gingen kweken. Hij is teleurgesteld. Volgens hem zijn niet de economische crisis of de gemeenten, maar is met name SMK verantwoordelijk voor het slecht lopen van Milieukeur. 'Milieukeur is nooit echt een groot succes geweest onder onze klanten, de hoveniers, grootgroenvoorzieners en gemeenten. Dat hadden we wel gehoopt toen we eraan begonnen. Er moeten –aldus van Kempen– betere controles komen op Milieukeur-inkoop, zodat afnemers geen kans krijgen om slechts op papier duurzaam te zijn. Nu bestaat

die controle niet. Maar bovenal moet Milieukeur beter gepromoot worden.'

Dik Mulder, al jarenlang boombeheerder van het Amsterdamse stadsdeel Westerpark, zou dat geen overbodige luxe vinden: 'Ik sta positief tegenover milieukeurmerken, alhoewel de Amsterdamse stadsdelen binnenkort centraal gaan inkopen. Maar een keurmerk moet wel actief aan de man gebracht worden bij gemeenten. Dat is nog niet genoeg gebeurd. Althans, ik ken Milieukeur niet.' Van Kempen vindt het vertrek van Frans Pladdet bij Stichting Milieukeur niet per se een adering: 'Het gaat er niet om wie het Milieukeur-merk promoot, als het maar gebeurt.' Wim Bekkers van Schijndel spoort Stichting Milieukeur ook aan om niet bij de pakken neer te gaan zitten: 'Er moet iemand opstaan binnen SMK die net zo enthousiast is als Pladdet en die het stokje overneemt. En anders zou het kunnen gebeuren dat Milieukeur overleefd wordt gehouden door een groter keurmerk.'

Petra Remeus van SMK reageert: 'SMK faciliteert de markt met een instrument – het gecertificeerde en onafhankelijke keurmerk-. Het is vervolgens aan producenten, verenigingen of andere samenwerkingsverbanden om hun duurzamere producten onder de aandacht te brengen en te profileren bij hun doelgroepen.' Volgens Remeus besteedt SMK zelf al veel aandacht aan haar communicatie met professionele doelgroepen. 'Dat gebeurt door middel van de website, die 50 duizend bezoekers per jaar trekt, persberichten, e-mailings naar zo'n 1.800 abonnees, het magazine SMK Nieuws dat 8.100 abonnees heeft en circa 20 duizend lezers, tweets, overleggen en presentaties bij en met stakeholders. Dit en natuurlijk de communicatie-inspanningen van de keurmerkhouders zelf resulteerde in 2012 voor Milieukeur in bijna driehonderd publicaties in printmedia bij een oplage van ruim 10 miljoen exemplaren en een gerelateerde mediawaarde van bijna 1 miljoen euro.'

Opgaan in ander keurmerk?

Matthijs Mesken van de Stichting Groenkeur lijkt inmiddels een kaper op de kust om het certificatieschema Milieukeur Boomkwekerijproducten op te nemen in zijn organisatie. Matthijs Mesken toont zich in elk geval enthousiast als hem gevraagd wordt of Groenkeur een rol van betekenis zou willen spelen in de communicatie voor boomkwekers. 'Onze organisatie heeft een strak pr-plan, waarbij we op een slimme manier

het keurmerk Groenkeur promoten. Op deze manier hebben we een samenwerking tot stand gebracht met bijvoorbeeld Vereniging Stadswerk en met Entente Florale, en leggen we contacten vanuit een stand op de Dag van de Openbare Ruimte. We hebben opgemerkt dat in 25 tot 30 procent van de openbare aanbestedingen van 2012 op Aanbestedingskalender.nl Groenkeur als eis in de bestekken staat. Stichting Groenkeur is, net als SMK, een onafhankelijke stichting die door de Raad voor Accreditatie is geaccepteerd. Groenkeur loopt goed; het aantal deelnemers groeit nog steeds. Wij zouden ook een keurmerk voor de boomkwekerijsector kunnen ontwikkelen en promoten. Wij gaan geen ander keurmerk, zoals Milieukeur, promoten. We zouden wel een alternatief kunnen ontwikkelen voor Milieukeur. Boomkwekers met een specifiek Groenkeur-boomkwekerijcertificaat zouden dan mee kunnen liften met onze communicatie-inspanningen richting de zakelijke afnemers.'

'Binnen SMK heeft de certificering van Boomteelt momenteel prioriteit en het zou jammer zijn als een aantal deelnemers af zou haken. We hebben nu alle deelnemers nodig om onze omgeving en onze opdrachtgevers te informeren.'

Er staat nog niks vast

De vereniging Duurzame Boomkwekers Nederland, die bijna 50 Milieukeur-kwekers – van de in totaal circa 62 Milieukeur-boomkwekers – in haar gelederen heeft, zou wel openstaan voor verschillende oplossingen om Milieukeur weer op gang te krijgen. SMK zou daarin mee kunnen gaan. Maar vooralsnog staat nog helemaal niet vast wat er met Milieukeur gaat gebeuren.

Harm Horlings, commercieel directeur van M. van den Oever Boomkwekerij en voorzitter van de vereniging Duurzame Boomkwekers Nederland, laat weten: 'DBN is met SMK in gesprek over de rol van het Milieukeur certificaat daarin. In

mijn beleving zou het daarom beter zijn om op dit moment een iets positievere uitstraling te geven aan Milieukeur. In dat kader betreur ik ook dat het – door een reorganisatie binnen SMK noodzakelijke – vertrek van Frans nu nog steeds genoemd wordt. Zijn taken worden overgenomen door Petra Remeeus en ze doet dat wat mij betreft voortvarend. Binnen SMK heeft de certificering van Boomteelt momenteel prioriteit en het zou jammer zijn als een aantal deelnemers af zou haken. We hebben nu alle deelnemers nodig om onze omgeving en onze opdrachtgevers te informeren. Op dit moment is Milieukeur daarvoor het middel. Of dat op termijn ook zo is, zullen we zien, maar dat is nu niet het belangrijkste.'

Namens SMK verklaart Petra Remeeus: 'SMK heeft intensief en goed overleg met DBN, onder meer om Milieukeur nog beter onder de aandacht te brengen bij de doelgroepen. We staan open voor samenwerking en harmonisering met andere keurmerken, waarmee bijvoorbeeld een nog betere marktpositionering kan worden bereikt en kosten voor keurmerkhouders, zoals op het gebied van audits, kunnen worden bespaard.'

Matthijs Mesken van Groenkeur: 'Ik weet niet wat besloten wordt, maar ik zou met veel plezier een extra certificaat creëren binnen Groenkeur. Wellicht is het mogelijk om het schema van Milieukeur over te nemen en onder de Groenkeur-paraplu te brengen.'

Zonde

Eric van Kempen geeft aan dat hij het opgaan van het certificatieschema Milieukeur voor Boomkwekerijproducten in een groter keurmerk zonde vindt en al helemaal wanneer de naam Milieukeur daardoor uit het certificaat zou verdwijnen: 'We hebben met ons bedrijf ingezet op Milieukeur. Er is veel moeite in gestoken door veel mensen om het keurmerk in de markt te zetten. We willen dat SMK aan de slag gaat om de naam Milieukeur overeind en zelfstandig te houden.' Toch ziet hij ook een lichtpuntje. 'Als Milieukeur 'gered' zou worden door Groenkeur, dan zouden we er in elk geval afzetmogelijkheden aan over kunnen houden bij hoveniers. Het gaat toch vooral om de centen. Maar mocht de naam Milieukeur verdwijnen, dan moet Groenkeur ervoor zorgen dat het nieuwe label duidelijk het speerpunt van duurzame teelt blijft voeren.'

Wim Bekkers, groenbeheerder gemeente Schijndel

Matthijs Mesken, directeur Stichting Groenkeur.

Petra Remeeus, huidige productmanager Agro/Food bij SMK.